

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوره دوم، شماره اول
بهار ۱۳۹۴

مدیریت سرمایه اجتماعی

صاحب امتیاز: پردیس فارابی دانشگاه تهران

مدیر مسئول: سیدمحمد مقیمی

سردبیر: حسن زارعی متین

دستیار سردبیر: بهزاد محمدیان

مدیر اجرایی: علی قنبرنژاد

ویراستار ادبی: مژگان فرجی

صفحه آرا: مسعود موسوی

شاپا چاپی: ۶۰۷۱-۲۴۲۳

شاپا الکترونیکی: X ۶۰۸-۲۴۲۳

مقالات گویای آرا و نظرات نویسندگان محترم است. نقل مطالب نشریه با ذکر مأخذ مانعی ندارد.

اعضای هیئت تحریریه:

آذر، عادل (استاد دانشگاه تربیت مدرس)

الوانی، سید مهدی (استاد دانشگاه علامه طباطبایی)

الهیاری، طلعت (دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی)

امیری، علی نقی (دانشیار دانشگاه تهران)

بزازان، فاطمه (دانشیار دانشگاه الزهرا (س))

جندقی، غلامرضا (استاد دانشگاه تهران)

خنیفر، حسین (استاد دانشگاه تهران)

دانایی فرد، حسن (دانشیار دانشگاه تربیت مدرس)

زارع، حمید (دانشیار دانشگاه تهران)

عبدالهیان، حمید (استاد دانشگاه تهران)

فقیهی، ابوالحسن (استاد دانشگاه علامه طباطبایی)

قلی پور، رحمت الله (دانشیار دانشگاه تهران)

کیا، علی اصغر (دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی)

نجاتی، وحید (دانشیار دانشگاه شهید بهشتی)

نشانی دفتر نشریات علمی پردیس فارابی:

قم - بلوار دانشگاه (جاده قدیم تهران) صندوق پستی ۳۵۷، کد پستی: ۳۷۱۸۱۱۷۴۶۹

تلفن: ۳۶۱۶۶۲۹۵ - ۰۲۵

پست الکترونیک نشریه: jscm@ut.ac.ir

نشانی سامانه نشریه: <https://jscm.ut.ac.ir>

راهنمای تدوین و نگارش مقالات

۱. برای هر مقاله دو فایل پیوست باید ارسال شود (این دو فایل باید طبق قالب بندی الگوی مجله که در سایت موجود است باشد):
الف) مشخصات نویسندگان (شامل نام، نام خانوادگی، رتبه علمی، دانشگاه، دانشکده و شهر)
ب) فایل اصلی مقاله (بدون مشخصات نویسندگان)
۲. حجم هر مقاله، بر اساس فایل قالب بندی مجله، حداقل هشت صفحه و حداکثر ۲۰ صفحه باشد. (حاشیه سفید صفحات از بالا ۵/۵ و پایین ۶ و از سمت چپ و راست ۴ سانتی متر است. همچنین، هر صفحه حداقل سه پاراگراف دارد).
۳. متن اصلی حتماً باید فارسی بوده و در صورت نیاز به عبارت‌های غیر فارسی، ترجمه فارسی آن‌ها در متن و عبارت اصلی غیرفارسی در پاورقی آورده شود.
۴. برای مشخص کردن قسمت‌های مختلف در متن اصلی از کلماتی همانند فصل، بخش و... استفاده نشود، بلکه برای مشخص کردن آن‌ها، از سایز قلم‌های مختلف برای تیترها استفاده شود. به این منظور، تیترهای اصلی با قلم شماره ۱۲ پرننگ، زیر تیتر با قلم شماره ۱۱ پرننگ و بعد از آن با قلم شماره ۱۰ پرننگ نوشته شود.
۵. در متن مقاله عبارت‌هایی که بیان‌گر خصوصیتی است و نویسنده توجه بیش‌تری را از خواننده طلب می‌کند، همانند اسامی خاص، ماده قانون، ترجمه‌ای از یک عبارت غیرفارسی و جز آن با این علامت «» بیان شود.
۶. نقل قول‌های مستقیم با علامت گیومه «» و نقل قول‌های غیرمستقیم از پاراگرافی جدید آغاز شود. بدیهی است در پایان نقل قول‌ها، نشانی بر اساس سیستم درون متنی، آورده خواهد شد. (نقل قول‌ها اگر از دو صفحه پشت سر هم استفاده شده، شماره صفحات با حرف واو عطف می‌شود و اگر از چند صفحه استفاده شده بین صفحات اول و آخر علامت - گذاشته می‌شود).
۷. ارجاع‌های مربوط به منابع درون متن، بلافاصله پس از نقل مطلب داخل پرانتز به این صورت ذکر شود: (نام صاحب‌اثر، سال انتشار منبع، شماره صفحه). تأکید می‌شود ارجاعات دارای هر سه عنصر نام، تاریخ و شماره صفحه باشد.
۸. ارجاعات به منابع لاتین به صورت لاتین و ارجاعات به منابع فارسی به صورت فارسی تایپ شود.
- مثال: (الوانی، ۱۳۹۶، ص ۲۷-۲۵)
- (Abran & Buglione, 2003, pp.233-237)
۹. چکیده فارسی و انگلیسی مقاله هر یک در ۱۲۰ کلمه (شامل موضوع، ساختار و نتایج مقاله) همراه با واژگان کلیدی، حداقل ۳ و حداکثر ۵ واژه ضمیمه شود (این واژگان با علامت «» از یکدیگر جدا شوند).
۱۰. فهرست مآخذ، به ترتیب الفبایی نام خانوادگی نویسندگان، در انتهای مقاله به شرح ذیل درج شود:
- کتاب‌ها: نام نویسنده (تاریخ انتشار). عنوان کتاب. شماره جلد، نام مترجم یا مصحح، محل انتشار، نام ناشر. مثال: الوانی، سیدمهدی (۱۳۶۹). تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی دولتی. تهران، سمت.
- مقاله‌ها: نام نویسنده (تاریخ انتشار). «عنوان کامل مقاله». نام مجله با قلم ایتالیک، شماره و مشخصات مجله، شماره صفحه‌های آغاز و پایان مقاله.
- مثال: رضایی، محسن (۱۳۸۵). «روش توسعه تجربی». فرهنگ مدیریت، سال چهارم، شماره دوازدهم، صفحات ۱۷۲-۱۵۱.
۱۱. مقاله فقط از طریق سامانه نشریه به آدرس زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

سخن سردبیر

انسان‌ها به‌طور فطری موجوداتی اجتماعی‌اند که از طریق روابطی که با یکدیگر برقرار می‌کنند، نیازمندی‌های خود را تأمین و اهداف مورد نظرشان را محقق می‌کنند. بدین طریق پدیده‌ای به نام جامعه، سازمان و گروه شکل می‌گیرد. برقراری رابطه میان افراد موجب می‌شود اطلاعات بین آن‌ها مبادله شود و افراد جامعه در قالب شبکه‌های مختلف اجتماعی از قبیل خانواده، دوستان و همسایگان، شبکه‌های خویشاوندی، سازمان‌های مردمی غیردولتی، شرکت‌ها و جز آن به اهداف جمعی خود برسند. هرچه این روابط از استحکام و انسجام بیش‌تر و کیفیت بالاتری برخوردار باشد و افراد هماهنگ‌تر عمل کنند کارایی بهتر و اثربخشی بیشتری خواهند داشت. در این حالت می‌توانیم از وجود پدیده‌ای به نام سرمایه اجتماعی صحبت کنیم که بیان‌کننده وجود روابط اجتماعی، ارزش‌ها و هنجارهای مشترک و کیفیت و استحکام این روابط است.

سرمایه اجتماعی در افزایش کارایی سرمایه فیزیکی و انسانی تأثیر دارد و بسیاری از فرایندهای مدیریت تحت تأثیر این سرمایه بااهمیت است و تحقیقات مختلف این رابطه را تأیید کرده است. سازمان‌های دارای سرمایه اجتماعی را می‌توان سازمان‌هایی با پیوندهای محکم، هنجارها و باورهای مشترک، اعتماد و همکاری تعریف کرد.

بر اساس تحقیقات در شرایط پیچیده امروزی سرمایه‌های اقتصادی و انسانی برای موفقیت کافی نیستند، بلکه سازمان‌ها باید برای جلب مشارکت کارکنان از سرمایه اجتماعی بهره‌مند شوند. سرمایه اجتماعی از دو واژه سرمایه و اجتماعی تشکیل شده است. واژه سرمایه دلالت بر این دارد که این منبع و سرمایه در دل شبکه‌ها و روابط مستحکم وجود دارد. بر اساس تحقیقات سرمایه اجتماعی در جامعه و سازمان‌ها دارای مزایای زیادی است و بسیاری از پدیده‌های اجتماعی و موفقیت‌های سازمانی متأثر از وجود، ماهیت و چگونگی سرمایه اجتماعی است. همچنین، در سازمان‌ها پدیده‌هایی مثل مدیریت دانش، مشارکت، اعتماد، تعهد، کیفیت، تحت تأثیر این سخن سرمایه است. از طریق مدیریت صحیح، برنامه‌های آموزشی، ساختار سازمانی مناسب، فرهنگ

سازمانی، زندگی کاری و بسیاری از پدیده‌های دیگر باید به ترویج و توسعه آن در سازمان پرداخته شود. سرمایه اجتماعی در جامعه نیز پیامدهای متعددی به دنبال دارد و دانشمندان یکی از اجزای توسعه جوامع را سرمایه اجتماعی می‌دانند. دین مبین اسلام تأکید بسیاری بر این مقوله دارد و شاید بتوان گفت یکی از اهداف والا در نظام اسلامی تقویت سرمایه اجتماعی است. از طرفی، بر اساس تحقیقات، سرمایه اجتماعی در ایران در حال افت است، لذا آسیب‌شناسی و شناسایی علل آن یکی از اهداف این مجله است. اهم مسائل و محورهای پژوهشی مجله حاضر عبارت‌اند از:

- تبیین ماهیت سرمایه اجتماعی به ویژه از نگاه دین مبین اسلام
  - آسیب‌شناسی سرمایه اجتماعی و بررسی علل افت آن در جامعه و سازمان‌ها
  - شناسایی ماهیت، ابعاد و مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در حوزه‌های مختلف اجتماعی، سازمانی و جز آن.
  - بررسی عوامل فرهنگی، اجتماعی، شخصیتی تأثیرگذار بر سرمایه اجتماعی.
  - بررسی نقش نهادهای اجتماعی (سازمان‌ها، مدارس، مساجد، دانشگاه‌ها، مهدکودک‌ها، خانواده‌ها و جز آن) در ایجاد و ارتقا و مدیریت سرمایه اجتماعی.
  - بررسی نقش دین و آموزه‌های دینی - اعتقادی در ایجاد، ارتقا و مدیریت سرمایه اجتماعی.
  - طرح راهکارهایی برای توسعه سرمایه اجتماعی در خانواده، سازمان‌ها، جامعه و جز آن.
  - بررسی پیامدهای سرمایه اجتماعی در موفقیت، تولید و بهره‌وری، شادی و نشاط، سلامتی جسمی و روان‌شناختی، تخلف و جرم، فساد و جز آن.
- لذا، خوانندگان و پژوهشگران می‌توانند در محورهای یادشده و مباحث مهم دیگر در این حوزه، ضمن به‌کارگیری مقالات مجله، پژوهش‌های خود را در حوزه سرمایه اجتماعی با انتشار مجله با خوانندگان و پژوهشگران دیگر به اشتراک گذارند.
- امید است انتشار این مجله گامی در جهت توسعه و بهبود عملی و نظری در این حوزه پژوهشی باشد.

و من الله توفیق

فهرست مطالب

- ۱ ..... بررسی رابطه هوش عاطفی و سرمایه اجتماعی در تشکل‌های مردم‌نهاد (NGOs) .....
حسن زارعی متین، علی اکبر قنیری، مرضیه قانع
- ۲۳ ..... بررسی نقش مهار سرمایه روان‌شناختی رهبر در ایجاد سرمایه روان‌شناختی کارکنان: نقش میانجی درک کارکنان از تحول‌آفرینی رهبر (مورد مطالعه: سازمان‌های نوپا یا در حال تحول) .....
عباس‌علی رستگار، بابک وطن‌دوست، رضا قنبرزاده میان‌دهی
- ۴۹ ..... سنجش میزان تأثیر سرمایه اجتماعی بر خلاقیت کارکنان (مورد مطالعه: شرکت‌های تولیدی لوازم خانگی الکتریکی و الکترونیکی در ایران) .....
میرهادی مؤذن جمشیدی، نرجس حق‌پرست کنارسری
- ۷۵ ..... بررسی نقش انسجام گروهی در سرمایه اجتماعی (مطالعه موردی: بازیکنان حرفه‌ای فوتبال استان فارس) ...
علی صابری، قدرت‌الله باقری، محمد بی‌غرض
- ۹۵ ..... بررسی رابطه مهارت‌های ارتباطی مدیران و سرمایه اجتماعی سازمان .....
سعید یوسف‌زاده، داود کیاکجوری
- ۱۱۷ ..... بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر رفتار شهروندی سازمانی .....
زهرا شمسی، منیره محبعلی‌پور، حسن الوداری
- ۱۳۷ ..... بررسی تأثیر جو سازمانی بر عملکرد سازمانی کارکنان از طریق سرمایه اجتماعی (مطالعه موردی: کارکنان شهرداری مناطق پنج‌گانه شهر رشت) .....
حسین نوری، علیرضا کاملی، رؤیا بیگی، مهدی مهدبی